

Junius hó 8-ika a kiállítás megtekintésének volt szentelve, míg 9-ikét a *fontainebleau-i erdőbe* rendezett kirándulás töltötte ki. Az erdő kiterjedése 17,000 *ha*. A benne fekvő kastélyhoz és magához az erdőhöz Franciaország számos történeti emléke fűződik. Külső részei nagyobbmértvű használat nyomait viselik (sarj- és középerdő-üzem), az erdő zöme azonban most is nagy kiméletben részesített szálerdő, sőt 1600 *ha*, a melyen a legszebb idős fák gyönyörködtetik a szemet, mint „Section artistique“ használaton kívül helyzetetett. Itt csak a dült fát hordják el. A főfánemek: kocsánytalan tölgy és bükk. A fenyőfélék eredetileg teljesen hiányoztak, most korábbi kopárokon már 5000 *ha*-t foglalnak el, de sokat szenvednek tüzesetektől. Az erdő egyébiránt az említett sétaerdőrészleten kívül 4 üzemosztályt tartalmaz: 1. Lombfászálerdő 120 éves fordával és természetes felujtással (7239 *ha*), 2. fenyőszálerdő 72 éves fordával (3292 *ha*), 3. száaló erdő 7 éves visszatéréssel (2975 *ha*), 4. középerdő a sarjak 30 éves fordájával (1757 *ha*). Az évi fatermés 35,666 m^3 , vagyis 2·11 m^3 *ha*-kint. A nyers évi pénzjövedelem hektáronkint 29·91 frank, a tiszta jövedelem 23·75 frank.

A kongresszussal kapcsolatosan a barátságos társadalmi érintkezésre is számos alkalom nyilott; nevezetesen több társas étkezés egyesítette a vegyes nyelvű szaktársakat a fehér asztal körül, kik végül is a francia szakférfiak előzékenységének és a kongresszus fényes lefolyásának szép emlékeivel eltelve oszlottak szerte-széjjel. (B.)

KÜLÖNFÉLEK.

Felolvasások. Két szaktársunknak örvendetes és köve-
tésre méltó társadalmi tevékenységéről vettünk tudomást. Mindketten felolvasást tartottak; az egyiket Kovács Pál m. kir. főerdész Nagy-Borosnyón: «a községi közterek, továbbá a kopár és vizmosásos területek befasításáról», a másikat Tomasovszky Imre akad. tanársegéd Selmezbányán az állatok időjósági szerepéről tartotta. Kovács Pál m. kir. főerdész felolvasása a «Székely Nemzet»

f. é. 43—48. számában, Tomasovszky-é ellenben a «Természet» XVII—XIX. számában jelent meg. Nagy sajnálatunkra térszűke miatt nem közölhetjük ezeket a felolvasásokat s így arra a megjegyzésre kell szorítkoznunk, hogy Kovács Pál a községeinkre és azok környékére oly annyira reáférő fásítás mellett érvel tudományos, gazdasági, de egyszersmind hallgatói kedélyéhez is szóló érvekkel igen meggyőző módon, míg ellenben Tomasovszky nagy szorgalommal gyűjtötte össze az állatoknak tulajdonított időjósági képességre vonatkozó adatokat és természettani valamint élettani alapon indokolja igen vonzó, gördülékeny előadásban ezt a tehetséget.

Bár akadnának többen t. szaktársaink között, a kik ily módon a nagyközönség figyelmét szakunkra felhívják és törekvéseink iránt érdeklődését felkeltenék!

Pályázat külföldi tanulmányra. A selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémia igazgatóságától szeptember hó 10-én egy pályázati hirdetményt kaptunk közlés-végett, a melyben az 2000 koronás tanulmányi ösztöndijra ir ki pályázatot. Mivel azonban a pályázat határideje már szeptember hó 25-ére volt kitűzve, tekintettel arra, hogy lapunk csak a hó végével jelenik meg, nem voltunk abban a helyzetben, hogy az érdeklődő szakközönségnek ezt a pályázatot idejekorán tudomására hozzuk, ámbár talán épen lapunk lenne erre leginkább hivatott. Felette sajnálatos az ügy szempontjából, hogy ily fontos pályázat ennyire rövid határidővel tüzetik ki, úgy hogy egyrésről az kellőleg tudomására sem juthat az érdekelteknek (pl. magánerdőtiszteknek), másrésről ugyancsak gyors elhatározást és a netalán szükséges okmányok gyors beszerzését kívánja meg a pályázóktól. S e mellett a kiválasztottnak október elején már külföldön

kellene lennie, az irodalom némi előzetes áttanulmányozására, a nézetünk szerint szükséges levelezésre, az egy évi távollét előtt valószínűleg szükséges előkészületekre, ügyeinek rendezésére egyáltalában nincs ideje, hiszen október elején valószínűleg még a felől sem biztos, hogy őt küldi-e ki az akadémia?

Kérjük tehát az akadémia igazgatóságát, hogy felsorolt aggályaink folytán a jövőben a pályakérdést jó eleve tegye megfontolás tárgyává és a pályázatot, ha az ut kezdete októberre tétetik, már a nyár elején tegye közzé.

A most kitűzött pályakérdés, mely az alábbi programmal nagy s az ösztöndíj összegével talán nem is egészen arányban álló feladatot ró a pályázóra, egyebekben a következő:

Az ösztöndíjt elnyerőknek feladata lesz, különösen a bükkfa kihasználási módjainak és különféle czelokra való felhasználásának külföldön való tanulmányozása. E végből köteles már f. é. október elején Zürichbe utazni s ott az egyetemen tájékozást szerezvén, Zürich város «Sihlwald» nevü erdejében a minta bükkfagazdaságot tanulmányozni. Azután a müncheni, karlsruhei, giesseni stb. egyetemeken tájékozódván, Németországnak mindazokat a helyeit (Pomera, Bajor Spessart stb.) beutazza, hol bükkfa kihasználással vagy feldolgozással és felhasználással foglalkoznak: beutazza továbbá Galicziát, Cseh- és Morvaországot, Alsó- és Felső Ausztriát, Stájert, Krajnát, Karinthiát, Salzkammergutot, Tirolt s köteles lesz mindenütt különösen a bükkfára vonatkozó mindazokat a miveleteket figyelemmel kísérni és tanulmányozni, melyek a fadöntésétől annak felhasználásáig előfordulnak s evvel kapcsolatosan a félgyártmányok készítését, a bükkműfa különböző nemeinek előállítását, a vasúti talpfakészítést, bükkfa gőzölést, fa-

szeszgyártást, a fatelítés iparát (kivált a Julius Rüttgers-félt) a favegyi ipart stb. a helyszínen tanulmányozni.

Mentő-tanfolyam erdőőrök részére. Az erdőőri személyzet szolgálata közben elég gyakran kerül abba a helyzetbe, hogy a fa döntésénél, szállításánál megsérült vagy másképen szerencsétlenül járt egyéneknek első segélyt nyújtson. Ámde nemcsak szolgálatukból kifolyólag van szükségük arra, hogy tudják, mitévők legyenek az orvos megérkeztéig, ha valamelyik embertársuk szerencsétlenül jár, hanem jó ezt tudniok azért is, mert nagy részük elhagyatott falvakban lakik, a hová az orvosi segítség csak sok óra múlva érkezhetik. Igen fontos, hogy ily körülmények között a faluban legyen legalább egy megfelelően értelmes ember, aki úgy tud bánni a beteggel, hogy baja az orvos megérkezéséig ne súlyosbodjék, fájdalomra pedig csillapuljon.

A Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület emberbaráti működésének körébe oly tanfolyamok rendezését is bevonta, a melyeken az erre hivatottak rövid idő alatt oktatást nyernek az első segély nyújtásában. A múlt év végéig összesen 5462 egyént tanítottak be és ezt a működésüket úgy a fővárosban mint a vidéken a folyó évben is serényen folytatják.

Legutóbb a földm. minist. rendelkezésére a kincstári erdőhatóságok szolgálatában álló 53 erdőőr hallgatta a mentő-tanfolyamot. Az 5 napig tartó tanfolyamot dr. Kovách Aladár a B. Ö. M. E. főorvosa tartotta és végeztével a hallgatók vizsgáttettek, a melyen a mentőegyesület részéről annak elnöke, gróf Andrassy Aladár, és igazgatója dr. Kresz Géza, a földmivelésügyi ministerium részéről Kugler Lajos erdőtanácsos, az Országos Erdészeti Egyesület részéről pedig Cserny Győző kir. alerdőfelügyelő és e sorok írója vett részt.

A vizsgázó erdőőrökön meglátszott, hogy komolyan

vették a dolgot és átérezték, hogy oly dolgokat tanultak, a miknek otthon jó hasznát fogják vehetni. Feleleteik biztosak voltak és arról győzhették meg tanítójukat, hogy fáradsága nem veszett kárba.

Kivánatos volna, ha az állami alkalmazottakon kívül a községi és magánalkalmazásban álló erdőőrök is részt vennének egy-egy ilyen tanfolyamon. 40—50 ember jelentkezése esetén a mentőegyesület bármikor tart egy tanfolyamot, de résztvehetnek az erdőőrök a vidéken időnkint tartott kurzusokon is. (B.)

Közgazdasági kamara. A lapokat nem régiben az a hír járta be, hogy a kormány valamennyi közgazdasági tényező hozzájárulásával külön közgazdasági kamarát szándékozik létesíteni a különböző gazdasági érdekek között mutatkozó ellentétek eloszlatására, illetve az egyes gazdasági tényezők működésének összhangba hozása céljából. Az eszmét állítólag az agrár és merkantil körök érdekelletéinek mindinkább nyilvánuló kiélesedése szülte, kétségtelen azonban, hogy nemcsak a mezőgazdaság és az ipar és kereskedelem képviselőinek kellene az új intézményben helyt foglalni, hanem másoknak s többek között az erdőgazdaság érdekképviselőinek is, bár az említett küzdelmen mintegy kívül áll. Annál nagyobb szükség van azonban arra, hogy az erdőgazdasági érdekek sok más közgazdasági érdekekkel összhangzásba hozassanak. A *gazdasági harmonia* nagy eszme, kérdés vajjon elérésére a kamarai intézmény alkalmas leend-e. Most, a mikor csak általános körvonalakban merült fel ez a terv, korai volna vele behatóbban foglalkozni, ha azonban határozottabb alakban fog fellépni, kötelességünk leend vele közelebbről foglalkozni. (B.)

Taxus dugványok. Köztudomásu s az erdészeti növény-

tan is említi, hogy a tülevelűek dugványozás útján nehezen szaporíthatók. A nevezett munka I. kötetének 452. lapján mint dugványozás útján szaporíthatók különösen fel vannak sorolva az Araucaria, Thuja, Cupressus, Taxus fajok. Kertészeti kezeléssel kétségen kívül valamennyi tülevelű dugványozható. A szabadban való dugványozás azonban mégis nehezen sikerül s ritkán jár szép eredménnyel. Ilyen szép és ritka eredménnyel dugványozta Taxus baccata egyedek láthatók dr. Prokopp Jenő rákos-szentmihályi kertjében. A tiszafa egyedek szép és jó növésűek s most 10—12 évesek daczára, a homok talajnak. Most is ugyanazon helyen állnak, a hová dugványoztattak. A dugványok elég könnyen fogantak meg, pedig csak erősen beárnyékolattak és keveset öntöztettek. Ugyanilyen eljárással dugványozott dr. Prokopp nehézszagu borókákat. Ezeknek földre terült ágai a homokban jól meggyökeresedtek.

(S:erednyei.)

Hangfenék gyártás. Schwarzenberg herczeg csehországi erdőbirtokának egyik legnevezetesebb ipartelepe a házi kezelésben álló tusseti hangfenékgyár, a melyben a következő faiparczikkek készülnek: fűrészelt hangfenékfa és zongorafa, hasított hangműszerfa (hegedük, gordonkák stb. készítésére), kemény és lágy szitakávák, dobozkávák, dobozfenekek és fedelek, ablakredőnydeszkák, fadugók, fahuzal, seprőnyelek, gépszindely és butorlécz.

A hangfenékfa termeléséhez szükséges, egytől-egyig egyenletes szerkezetű, keskeny évgűrűs, ágmentes tiszta rostu luczfenyőfát a gyár maga keresi ki a félfordaszakban letarolás alá kerülő vágásokban, maga dönti és csak a használható rönköket szállítja el. Ezért a fáért a gyár az erdészetnek 2 m. hosszú daraboknál 1 m³-ért 36 K. 1·6 m. hosszánál 26 K., 1 m. hosszánál 16 K. tőárt fizet. Még

rövidebb vagy kevésbé jó minőségű darabok tőára 10 K., a bükkfáé 10 K. 40 f. Evvel szemben azután a gyár egy láda hangfenékfát, a melynek köbtartalma $0.79 m^3$, 300 K.-ért ad el.

A gyár, melyben a hajtóerőt a víz adja, évenként átlag $4000 m^3$ kemény és $3000 m^3$ lágy fát fogyaszt.

(Pálka Gyula.)

Egy új faiparozó Ujabb időben a pezsgős és egyéb szénsavtartalmu folyadékokat magukban foglaló palaczkok bedugaszolására fából készített dugókat használnak.

Ezen dugók kis hengeralakúak, belől ki vannak vájva és oldalfalaik vékonyabbak, mint a végeiket elzáró farész. Ezen dugók nyár- és fűzfából készülnek. Egy gép segítségével a dugók — miután oldalfalaik engednek — benyomatnak a palaczkba, a palaczkokban levő folyadékokból fejlődő gázok behatolnak a dugók üregeibe s a dugók oldalfalaira nyomást gyakorolván, azokat odaszoritják a palaczkok szájához úgy hogy a dugókat csak külön fogók segítségével lehet a palaczkokból kihuzni.

(Péck Dezső.)

A fák tiszteletére rendezett ünnep Olaszországban.

Az Egyesült-Államokban már régóta tartanak faünnepeket «Arbor day»-t, mint ők nevezik. Ujabb időben Olaszországban, mely az erdőpusztítások miatt sokat szenved, a «Pro montibus» egyesület kezdeményezésére, hogy a népet, kivált az ifjúságot a fák kimélésére szoktassák, szintén létesítenek egy hasonló ünnepet, mely október hóban az iskolai őszi vizsgák után fog lefolyni.

M. Salandra olasz földmívelésügyi minister körrendeletben szólítja fel az erdészeti és gazdasági tanintézetek igazgatóit, hogy vegyenek tevékeny részt az ünnep rendezésében.

(Péck Dezső.)

Oroszország erdőgazdaságáról és fakereskedelméről a kereskedelmi muzeum konzuli közleményei a következő képet adják:

Az európai Oroszország erdőterülete 200 millió hektárnál nagyobb. A legkiterjedtebb erdők az ország északi és északkeleti részén terülnek el és ezek az ország egész erdőterületének 70 százalékát képezik.

Az oroszországi erdőterület kétharmada az állam birtoka, míg egyharmad rész magánosok, parasztszövetkezetek, a császár és a bányavállalatok tulajdonát képezi. Az európai államoknak az erdőterületeikben való aránysulását illetőleg Oroszország 120 millió hektárnyi állami erdővel első helyen áll.

A fák nemeit illetőleg az ország északi részén a közönséges fenyő (lúc?) és a jegenye-fenyő (?) vannak leginkább elterjedve. A fenyőfának számos alfaja az országnak középső és déli vidékein is előfordul. A tölgyfának csak két neme van Oroszországban elterjedve, u. m. a nyári és téli tölgy. Az előbbi az északi, az utóbbi a déli vidékeken található.

Déloroszország erdeit főképen a következő fák alkotják: gyertyánfa, bükkfa, nyárfa, hársfa és nyirfa, mely utóbbi három egyuttal Oroszországnak legelterjedtebb lombfája.

A finnországi fának egy része mint épület- és tűzifa az országban használtatik föl, más része pedig mint félig megmunkált gerendák és fűrészelt faárúk, a külföldre kerül. Ezenkívül tekintélyes mennyiséget dolgoznak föl az orosz papirgyárak vagy visznek, mint a papirgyártásra alkalmas faanyagot, a külföldre. Érdekes a finnországi faiparnak még egy ága: 2—3 emeletes teljes faházaknak gyártása,

melyek nemcsak az ország belsejébe, hanem a külföldre főleg Egyiptomba, sőt Ausztráliába is szállítatnak.

Szt-Pétervár, Moszkva és a Baltitenger vidékén a nagy butorgyarak a fának főfogyasztói.

Lengyelországban a hajlitott fából való butorok gyártása van elterjedve, mely cikkekben a Varsó körüli gyarak a birodalom egész szükségletét teljesen fedezik.

Dél-Oroszországban a kádáripár, mely Besszarábia és a Krimfélsziget bortermő vidékeinek, továbbá a szesz- és cementgyarak hodószükségletét fedezi, igen ki van fejlődve. Első helyen azonban a ládagyártás áll; évente 6—7 millió ládat szállítanak Batumba, a hol azokat mint a távoli Keletre menő petroleum-küldemények burkolatait használják föl.

Oroszország erdős vidékein a fát elsősorban fűtésre használják, mint tüzifa azonban nem kerül a külföldre. Kivitel tárgyát csak a közönséges és jegenyefenyő-gerendák, továbbá deszkák, léczek és talpfák képezik. Mindezen fanemek az északi nagy erdőségekhez közelfekvő kikötőkön át kerülnek a világforgalomba, a déloroszországi erdők aránylag jelentéktelen fakivitele pedig főképen Odeszszán át irányul.

Az elmúlt két évben Oroszország fakivitele a következőképen alakult:

Közönséges- és jegenyefenyő-gerendák.

Kiviteli vámhivatal	1898.	1899.
	érték ezer rubelekben	
Narva	277	271
Riga	51	11
Windau	75	233
Jurburg	3.590	2.155
Nesava	5.935	4.550

Kiviteli vámhivatal	1898. érték ezer rubelekben	1899. érték ezer rubelekben
Peizern	359	91
Vieruszoff	103	83
Gerbszkája	110	90
Szosznovicz	483	233
Más vámhivatalokon át	536	462
Összesen	11.518	8.179

Deszkák, léczek, talpfák stb.

Kiviteli vámhivatal	1898. érték ezer rubelekben	1899. érték ezer rubelekben
Mezenszk	101	441
Arkhangelszk	4.861	5.867
Onega	523	248
Szorokszk	484	654
Kemszk	332	328
Kovdinszk	441	414
Szt-Pétervár	423	131
Kronstadt	7.236	7.143
Narva	663	495
Riga	6.649	11.034
Windau	538	854
Libau	595	533
Jurburg	2.282	1.893
Mlava	603	320
Nesava	1.569	1.314
Szosznovicz	593	349
Radziviloff	21	10
<i>Odessa</i>	487	690
Más vámhivatalokon át	517	450
Összesen	28.918	33.168

Német fabevitel 1899-ben. Németország a legutóbbi évben 273 millió márka értékben importált fát. E tekin-

télyes behozatal főrészből Oroszország, Ausztria-Magyarország, az Egyesült-Államok és Svédország között oszlik meg. Nyers épületfát, haszonfát a monarchia területéről a múlt esztendőben 70·2, Oroszországból pedig 69·5 millió márka értékben szállítottak Németországba. Ez áruban az 1898. évi bevittel szemben a monarchiánál 7·3, Oroszországnál pedig 27·2 millió márka csökkenés mutatkozik. Svédország bevétele nyers áruban jelentéktelen, fűrészáruban és egyéb megmunkált faáruban azonban a bevétel igen tekintélyes s ez a múlt esztendőben 37·7 millió márkát tett ki. Ugyanezen esztendőben megmunkált faáruban Ausztria-Magyarországról 35·5, Oroszországból 21·8, az Egyesült-Államokból 19·8 márka értékben szállítottak Németországba. Oroszországot kivéve mindenik állam bevétele fokozatos emelkedést mutat a megelőző évek bevételével szemben. Így a monarchia bevétele 8·4 millió márkával múlja felül az 1898. évi bevételt.

E számok a mellett tanuskodnak, hogy a bevételi kereskedelem a nyers megmunkálatlan fáról inkább a megmunkált fára tér át és e cikkben Németországnak nagy fogyasztó képessége van, mely Magyarország faipara javára az eddiginél nagyobb mértékben bizonyára annál is inkább kizsákmányolható, mert a nyers fát feldolgozó német ipar nyomasztó helyzetben van (?) s előreláthatólag nem is lesz képes egyhamar fölvirágozni, mert mindinkább külföldi, a szállítást kevésbé elbíró nyers anyagra szorul.

Agancskiállítás. A Vadász-Lap szerint Budapesten a rendes őszi agancskiállítás az idén is meg fog tartatni és pedig október 20—25 közötti napokon az Erzsébet-köruti Royal-szállóban. Mint eddig, úgy ezuttal is csak az idén, Magyarország területén lőtt szarvas- és őzagancsok, zergekampók állíthatók ki.

A kiállítandó agancsok f. é. október hó 15-ig Eger-váry Gyula, a Vadászlap szerkesztője czimére (Budapest, Gyöngytyuk-utca 13.) beküldendők. A bejelentésnél, a mely díjtalan, a következő adatok közlése kéretik: *a)* ki az agancs tulajdonosa, *b)* ki lőtte a kérdéses vadat, *c)* hol és mikor? és *d)* minő súlyu volt a kérdéses vad feltörve kilogrammokban?

Mezőgazdasági kísérletiügyi intézmények Magyarországon. A m. k. földmivelésügyi ministerium kiadványaként a párisi kiállítás alkalmából e czimen egy füzet jelent meg, a mely a mezőgazdasági kísérleti ügy terén az utóbbi tiz évben létesített vagy nagyra fejlődött intézményeinket ismerteti. Mig a gazdasági kísérleti ügy hosszú ideig csak a gazdasági tanintézeteken talált otthont, addig utóbbi időben a teendők fokozódásával önállósított. A különféle kísérleti állomások két irányban működnek: egyrészt a mezőgazdaságot érdeklő kérdések tisztázására kutatásokat eszközölnek, másrészt tanácssal és utbaigazítással szolgálnak a gazdaközönségnek. A magvizsgáló és vegykísérleti állomások a mezőgazdaságban felhasznált magvak és anyagok vizsgálatával foglalkoznak.

A kísérleti állomások tanulmányai az 1898. év óta a földmivelésügyi miniszterium kiadásában 6000 példányban megjelenő «Kísérletiügyi Közlemények»-ben jelennek meg.

Jelenleg fennáll: 7 vegykísérleti állomás, 6 velőmagvizsgáló állomás és egy-egy mezőgazdasági gépkísérleti, növénytermelési, dohánytermelési, rovar-tani, növény élet-és kórtani, állattani és takarmányozási kísérleti állomás.

Nemzetközi kertészeti kiállítás Budapesten. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület 1901. évi május hó 5-től 15-ig tizenöt éves fennállásának jubileumára nemzetközi kertészeti

kiállítást rendez. A külföldiek csak olyan terményeket, növényeket és kertipari czikkeket állíthatnak ki, amelyek az összes művelt nemzeteknél számottevők lehetnek s mint ilyenek, az európai kertészet jelen állásáról tanusíthatnak. E tekintetben igen érdekeseknek ígérkeznek a különféle szerkezetű melegházak az utóbbi négy év növény-ujdonságaival.

A kiállítás czéljaira a kereskedelmi miniszter a városligeti iparcsarnok helyiségeit, a székesfőváros pedig az iparcsarnok előtti nagy Corsot engedte át. Ez utóbbi különösen fényesen lesz nemcsak disznövényekkel, hanem szobrokkal is díszítve.

Programmal az egyesület titkári hivatala Budapest, IV. ker., Koronaherczeg-utca 16., minden érdeklődőnek szívesen szolgál.

Halálozás. *Amon* Ede országgyűlési képviselő, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja meghalt. Béke hamvaira!

Sajtóhibák. Az Erdészeti Lapok legutóbbi, VIII. füzetébe néhány értelemzavaró sajtóhiba csuszott be, melyeknek szives kiigazítását kérjük. Ugyanis: A 727. oldalon alulról a 7. sorban 200 m. helyett 200 cm., a 730. old. alulról a 14. sorban „körfalakkal“ helyett „közfalakkal“, a 731. old. felülről a 15. sorban „Ezeken a kiállításokon“ helyett „Az intézetek“, a 736. old. alulról a 6. sorban „zinckenalla“ helyett „zinckenella“ és az 5. sorban „bucaris“ helyett „linearis“ irandó. A 735. oldalon „bánási tölgy“ helyett „bánáti tölgy“, a 740. old. alulról a 12. sorban „Vuk M. és fiai“, továbbá „Mohr és tsa“ olvasandó. A 742. old. alulról a 10. sorban a „faanyagokat mutatna“ szavak közé a „ne“ szócska iktatandó. A 746. old. feülről az 5. sorban az „évben“ szó „levelemben“ szóval, a 766. old. felülről a 4. sorban a „kiegészítésére“ szó pedig „kielégítésére“ szóval helyettesítendő. Végül a 772. oldalon alulról a 7. sorban „15—2000“ helyett „15—20,000“ irandó.